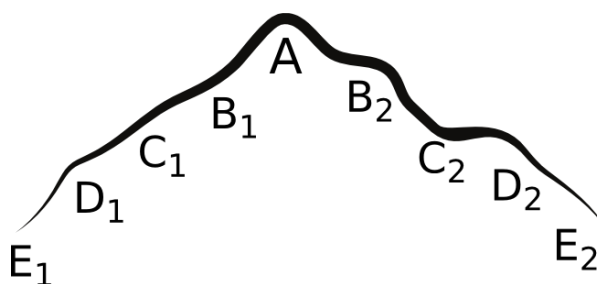

Dodatek do konferencji 4 - Struktura i treść Kanonu Rzymskiego

W czasie mszy świętej przyzwyczailiśmy się, że ze skupieniem słuchamy i poszukujemy Boga w Liturgii Słowa, słuchamy wyjaśnień podczas homilii zaś Modlitwa eucharystyczna jest tą częścią mszy świętej gdzie uważne podążanie za słowami kapłana sprawia trudność. Słowa te brzmią banalnie, bo znamy je już na pamięć, z drugiej strony wydają się jakieś obce i dość przypadkowo zestawione.

Tymczasem okazuje się, że Kanon Rzymski jest kunsztownym dziełem, jednakże w stylu dość obcym dla naszej kultury. W rozszyfrowaniu jego struktury pomocna będzie poniższa tabela i grafika. Kanon ma strukturę symetryczną, którego osią i najważniejszym elementem („A” – szczyt góry na obrazku) jest opowiadanie o ustanowieniu Eucharystii zawierające słowa Jezusa z ostatniej wieczerzy. Po jednej i po drugiej stronie osi symetrycznie ułożone połączone ze sobą prośby o przyjęcie ofiary, modlitwy, wspomnienie świętych. Taka struktura tekstu bądź wypowiedzi znana była w świecie biblijnym i określana jest mianem chiazmu (była omawiana w roku formacyjnym opartym na Ewangelii św. Mateusza). Być może dla nas analogia ze wspinaczką na szczyt i potem zejście będzie bardziej czytelna.

Struktura Modlitwy eucharystycznej

Identyfikator	Nazwa elementu Modlitwy eucharystycznej
E1	UWIELBIENIE: Dialog - Prefacja - Święty - Błogosławiony
D1	PRZEJŚCIE: "Ojciec nieskończenie dobry..." 1. PROŚBA O PRZYJĘCIE OFIARY (...abyś przyjął i pobłogosławił te święte dary ofiarne)
C1	1. MODLITWY WSTAWIENNICZE 2. WSPOMNIENIE ŚWIĘTYCH
B1	1. PROŚBA O PRZYJĘCIE OFIARY 2. EPIKLEZA KONSEKRACYJNA
A	OPOWIADANIE O USTANOWIENIU ("On to w dzień przed swoją męką...") AKLAMACJA UPAMIĘTNIAJĄCA ("Oto wielka tajemnica...") ANAMNEZA I OFIAROWANIE ("
B2	1. PROŚBA O PRZYJĘCIE OFIARY 2. EPIKLEZA KOMUNIJNA
C2	1. MODLITWY WSTAWIENNICZE

	2. WSPOMNIENIE ŚWIĘTYCH
D2	KONKLUZJA BŁOGOSŁAWIEŃSTWA DARÓW MATERIALNYCH
E2	DOKSOLOGIA TRYNITARNA - AMEN

Poniżej przedstawiono tekst kanonu rzymskiego w jednej wersji (celebrans w zależności od dnia może wybierać różne warianty modlitw). Trzeba zaznaczyć, że choć struktura chiazmu jest widoczna szczególnie w Kanonie Rzymskim czyli pierwszej modlitwie eucharystycznej to w pozostałych wariantach ta sama struktura jest obecna choć niektóre elementy są bardzo skrócone.

PIERWSZA MODLITWA EUCHARYSTYCZNA CZYLI KANON RZYMSKI

Tekst Kanonu Rzymskiego na podstawie "Mszał Rzymski dla Diecezji Polskich", Wydanie Pierwsze, Pallotinum, Poznań 1986. PDF: <http://ministranci.waw.pl/wp-content/uploads/docs/Mszal.pdf>

E1: Uwielbienie

Dialog

K. Pan z wami.

W. I z duchem twoim.

K. W górę serca.

W. Wznosimy je do Pana.

K. Dzięki składamy Panu Bogu naszemu.

W. Godne to i sprawiedliwe.

Prefacja

Zaprawdę, godne to jest, abyśmy Tobie, składali dziękczynienie i Ciebie wystawiali, Boże wszechmocny i wieczny, za przedziwne dzieło odkupienia w Chrystusie, naszym Zbawicielu. Poznajemy Twoją miłość ojcowską, gdy kruszysz twarde ludzkie serca, i w świecie rozdartym przez walki i niezgodę czynisz człowieka gotowym do pojednania. Ty mocą Ducha działasz w głębiach serca, aby nieprzyjaciele szukali zgody, przeciwnicy podali sobie rękę i ludy doszły do jedności. Twój dar, Ojcze, sprawia, że szczerze szukanie pokoju gasi spory, miłość zwycięża nienawiść, a pragnienie zemsty ustaje przez przebaczenie. I my, zjednoczeni z Aniołami śpiewającymi Twą chwałę, zanosimy z radością hymn dziękczynienia i uwielbienia:

Święty... Błogosławiony...

D1: Przejście i Prośba o przyjęcie ofiary

Ojcze nieskończenie dobry, * pokornie Cię błagamy przez Jezusa Chrystusa, Twojego Syna, naszego Pana, *: abyś przyjął *robi jeden znak krzyża nad chlebem i kielichem, mówiąc:* i pobłogosławił te święte dary ofiarne. * *rozłożywszy ręce mówi:* Składamy je Tobie przede wszystkim * za Twój święty Kościół powszechny, * razem z Twoim sługą, naszym Papieżem N. * i naszym biskupem N. * oraz wszystkimi, którzy wiernie strzegą * wiary katolickiej i apostołskiej. * Obdarz swój Kościół pokojem i jednością, * otaczaj opieką i rządz nim na całej ziemi.

C1:

Wspomnienie żyjących

Pamiętaj, Boże, o swoich sługach i służebnicach N. i N., * *Kapłan może głośno wymienić tych, za których szczególnie się modli.* i o wszystkich tu zgromadzonych, * których wiara i oddanie są Ci znane.

Za nich składamy Tobie tę Ofiarę uwielbienia, * a także oni ją składają * i wnoszą swoje modlitwy ku Tobie, * Bogu wiecznemu, żywemu i prawdziwemu, * za siebie oraz za wszystkich swoich bliskich, * aby dostąpić odkupienia dusz swoich * i osiągnąć zbawienie.

Wspomnienie świętych

Zjednoczeni z całym Kościołem, * ze czią wspominamy * najpierw pełną chwały Maryję, zawsze Dziewicę, * Matkę Boga i naszego Pana Jezusa Chrystusa, * a także świętego Józefa, * Oblubieńca Najświętszej Dziewicy, * oraz Twoich świętych Apostołów i Męczenników: * Piotra i Pawła, Andrzeja, * (Jakuba, Jana, Tomasza, * Jakuba, Filipa, Bartłomieja, * Mateusza Szymona i Tadeusza, * Linusa, Kleta, Klemensa, Sykstusa, * Korneliusza, Cypriana, Wawrzyńca, Chryzogona, * Jana i Pawła, Kosmę i Damiana) * i wszystkich Twoich Świętych.

Zjednoczeni z całym Kościołem, * uroczyście obchodzimy pierwszy dzień tygodnia, * w którym Jezus Chrystus zmartwychwstał * i zesłał na Apostołów Ducha Świętego, i ze czią wspominamy najpierw pełną chwały Maryję, zawsze Dziewicę, * Matkę Boga i naszego Pana Jezusa Chrystusa, * a także świętego Józefa, * Oblubieńca Najświętszej Dziewicy, oraz * Twoich świętych Apostołów i Męczenników: * Piotra i Pawła, Andrzeja, * (Jakuba, Jana, Tomasza, * Jakuba, Filipa, Bartłomieja, * Mateusza, Szymona i Tadeusza, * Linusa, Kleta, Klemensa, Sykstusa * Korneliusza Cypriana, Wawrzyńca, Chryzogona, * Jana i Pawła, Kosmę i Damiana) * i wszystkich Twoich Świętych. * Przez ich zasługi i modlitwy * otaczaj nas we wszystkim swoją przemożną opieką. (Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.)

B1:

Prośba o przyjęcie ofiary

Boże, przyjmij łaskawie tę Ofiarę * od nas, sług Twoich * i całego ludu Twego. * Napelnij nasze życie swoim pokojem * zachowaj nas od wiecznego potępienia * i dołącz do grona swoich wybranych. *Składa ręce.*

Epikleza konsekracyjna.

Prosimy Cię, Boże, * uświęć tę Ofiarę pełnią swojego błogosławieństwa, * mocą Twojego Ducha uczyn ją doskonałą i miłą sobie, * aby się stała dla nas Ciałem i Krwią * Twojego umiłowanego Syna, * naszego Pana Jezusa Chrystusa.

A:

Opowiadanie o ustanowieniu

On to w dzień przed męką *bierze chleb, unosi go nieco nad ołtarzem i mówi:* wziął chleb w swoje święte i czcigodne ręce, *podnosi oczy, podniósł oczy ku niebu, * do Ciebie, Boga, swojego Ojca wszechmogącego, * i dzięki Tobie składając, błogosławił, * łamał i rozdawał swoim uczniom, mówiąc: lekko się pochyla.* Biercie i jedzcie z tego wszyscy: To jest bowiem Ciało moje, które za was będzie wydane.

Podobnie po wieczerzy *Bierze kielich, unosi go nieco nad ołtarzem i mówi:* wziął ten przestawny kielich * w swoje święte i czcigodne ręce, * ponownie dzięki Tobie składając, błogosławił, * i podał swoim uczniom mówiąc: *lekko się pochyla.* Biercie i pijcie z niego wszyscy: To jest bowiem kielich Krwi mojej nowego i wiecznego przymierza, która za was i za wielu będzie wylana na odpuszczenie grzechów. To czyńcie na moją pamiątkę.

Aklamacja upamiętniająca

Oto wielka tajemnica wiary. *Lud odpowiada:* Głosimy śmierć Twoją, Panie Jezu, * wyznajemy Twoje zmartwychwstanie * i oczekujemy Twego przyjścia w chwale.

Anamneza i ofiarowanie

Boże Ojczy, my, Twoi słuźy, * oraz lud Twój święty, * wspominając błogostawioną mękę, zmartwychwstanie * oraz chwalebne wniebowstąpienie Twojego Syna, * naszego Pana Jezusa Chrystusa, * składamy Twojemu najwyższemu majestatowi * z otrzymanych od Ciebie darów * Ofiarę czystą, świętą i doskonałą, * Chleb święty życia wiecznego * i Kielich wiekuistego zbawienia. *

B2:

Prośba o przyjęcie ofiary

Racz wejrzeć na nie z miłością i łaskawie przyjąć, * podobnie jak przyjąłeś dary swojego słuźy, * sprawiedliwego Abła, * i ofiarę naszego Patriarchy Abrahama * oraz tę ofiarę, * którą Ci złożył najwyższy Twój kapłan Melchizedek, * jako zapowiedź Ofiary doskonałej. *Kapłan pochyla się i ze złożonymi rękami mówi:*

Epikleza komunijna

Pokornie Cię błagamy, wszechmogący Boże, * niech Twój święty Anioł zanieś tę Ofiarę na ołtarz w niebie * przed oblicze boskiego majestatu Twego, abyśmy przyjmując z tego ołtarza * Najświętsze Ciało i Krew Twojego Syna, *prostuje się i żegna, mówiąc:* otrzymali obfite błogostawieństwo i łaskę. *Składa ręce.*

C2:

Wspomnienie zmarłych

Pamiętaj, Boże, o swoich słuźach i słuźebnicach N. i N., * *Kapłan może głośno wymienić tych, za których szczególnie się modli.* którzy przed nami odeszli ze znakiem wiary * i śpią w pokoju. *Składa ręce i przez chwilę modli się za zmarłych. Następnie rozłożywszy ręce mówi:* Błagamy Cię, daj tym zmarłym * oraz wszystkim spoczywającym w Chrystusie * udział w Twojej radości, światłości i pokoju. *Składa ręce.*

Modlitwa za uczestników

Prawą ręką uderza się w piersi i mówi: Również nam, Twoim grzesznym słuźom, * *rozłożywszy ręce mówi:* ufającym w Twoje miłosierdzie, * daj udział we wspólnocie z Twoimi świętymi Apostołami i Męczennikami: *

Wspomnienie świętych

Janem Chrzycielem, Szczepanem, * Maciejem, Barnabą, * (Ignacym, Aleksandrem * Marcelinem, Piotrem, * Felicją, Perpetuą, * Agatą, Łucją, * Agnieszką, Cecylią, Anastazją) * i wszystkimi Twoimi Świętymi; * prosimy Cię, dopuść nas do ich grona * nie z powodu naszych zasług, * lecz dzięki Twojemu przebaczeniu.

D2: Konkluzja błogostawieństwa darów materialnych

Składa ręce i mówi: Przez Chrystusa, naszego Pana, * przez którego, Boże, wszystkie te dobra * ustawicznie stwarzasz, uświęcasz, ożywasz, * błogostawisz i nam ich udzielasz.

E2: Doksologia Trynitarna

Kapłan bierze patenę z hostią oraz kielich i, podnosząc je mówi: Przez Chrystusa, z Chrystusem i w Chrystusie, * Tobie, Boże, Ojczy wszechmogący, * w jedności Ducha Świętego, * wszelka cześć i chwała, * przez wszystkie wieki wieków. *Lud odpowiada:* Amen.